

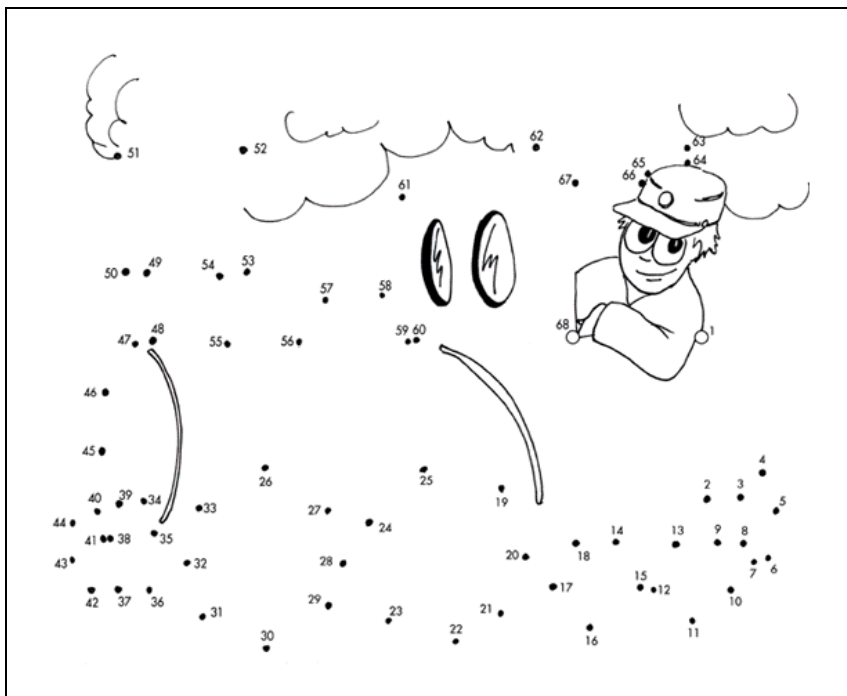
O zrnku

Jedna indická legenda rozpráva: Akýsi sedliak s plným vrecom pšenice na chrbte stretol Pána Boha.

„Daruj mi trochu zrna!“ poprosil ho Boh. Sedliak vybral z vreca najmenšie zrno a podal ho milému Pánu Bohu. Ten premenil zrno na zlato a vrátil ho darcovi. Sedliak sa potom zlostil, že nepodaroval Bohu celé vrece.

prevzaté

Pre všetky (aj Božie) deti

Trojročný chlapček sa pozerá z okna, keď v tom, po prvýkrát v živote uvidí blesk.

„Babka, Pán Boh si ma práve teraz odfotil!“

Vydáva
Gréckokatolícka cirkev
Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov,
Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov

internet: www.grkat-sekcov.sk
e-mail: presov.sekcov@grkatpo.sk
tel.: 051/7725 540

Len pre vnútornú potrebu farnosti

Dobrovoľný príspevok: 3 Sk

Neprešlo jazykovou úpravou

† Farský list

Číslo 24 7. januára 2007

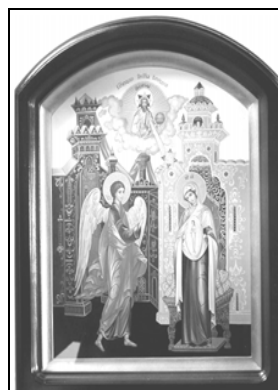
Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Novoročné predsavzatia, sľuby a prisľúbenia

Na začiatku roku býva akosi zvykom, že ľudia si dávajú predsavzatia, prisľúbenia a sľuby. Ale málokto sa pozastaví nad tým, čo to vlastne znamená pre konkrétny život. A na to budeme hľadať odpoveď v tomto a v budúcom čísle.

Prisľúbenia a sľuby

Nielen na prelome starého a nového roku, ale aj pri iných príležitostiach (krst a myropomazanie, manželstvo a kňazská vysviacka) sa od kresťana vyžaduje, aby urobil Bohu prisľúbenia. Kresťan môže aj z osobného rozhodnutia prisľúbiť Bohu určitý skutok, určitú modlitbu, púť, almužnu a pod. Vernosť prisľúbeniu daného Bohu je prejavom povinnej úcty voči Božej velebnosti, ako aj prejavom lásky k vernému Bohu. No v svojich prisľúbeniach nemáme zabúdať na to, aby sme dané prisľúbenia vyplnili jednak voči Bohu, ale aj voči ľuďom. **Prisľúbenie je teda rozvážny záväzok, ktorý niekto dobrovoľne urobí o dobrej a možnej veci voči druhému.**

Na jednej strane je sľubujúci a na druhej adresát sľubu. Podľa prirodzeného práva k platnosti sľubu sa vyžaduje prijatie zo strany adresáta. Prisľúbenie prestáva, keď sa zmenili okolnosti, pre ktoré by sa nebol sľub urobil. Znamená to asi toľko, že sa zmenila príčina, sľúbená vec sa stala nemožnou a pod. Keď adresát zomrel, prisľúbenie prestalo, keď on osobne bol hlavnou príčinou sľubu. Alebo keď zomrel sľubujúci a prisľub bol zo spravodlivosti, povinnosť prechádza na dedičov, ak sľubujúci nechcel výslovne iba seba zaväzovať.

Sľub, to jest slobodné a uvážené prisľúbenie dané Bohu o možnom a väčšom dobre, sa musí plniť na základe čnosti nábožnosti. Sľub je úkon zbožnosti, ktorým

kresťan zasväcuje Bohu sám seba alebo mu sľubuje nejaký dobrý skutok. Splnením svojich sľubov dáva teda Bohu to, čo mu sľúbil a zasvätil.

Skutky apoštolov nám opisujú, ako Sv. Pavol plnil sľuby, ktoré urobil:

„Pavol tam zostal ešte veľa dní; potom sa s bratmi rozlúčil a odpľavil sa do Sýrie a s ním aj Priscilla a Akvilla. V Kenchreách si dal ostríhať hlavu, lebo mal sľub.“ (Sk 18,18) ; „Urob teda toto, čo ti hovoríme: Máme štyroch mužov, ktorí majú sľub. Vezmi ich, posväť sa s nimi a zaplať za nich; aby si dali oholiť hlavu. Tak zvedia všetci, že nie je nič na tom, čo o tebe počuli, ale že aj sám zachováš zákon a žiješ podľa neho.“ (Sk 21, 23-24)

Písmo v poznámke k Sk 18, 18 hovorí, že išlo pravdepodobne o nazirejský sľub. Sľub nazireátu, hebr. *neder nazir* – „sľub odlúčenia“ alebo „zdržovania sa“. Predmetom sľubu bolo vždy niečo dovolené, čoho sa sľubujúci zriekol z lásky k Bohu buď na čas, alebo na celý život. Tu platili určité pravidlá. Sľub nesmel trvať kratšie ako jeden mesiac. Ak sa stalo, že niekto z neopatrnosti prerušil sľub nazireátu, musel sa očisťovať. A dočasný nazireát musel začať znova. Sväté písmo nehovorí o prerušení dobrovoľnom, to sa istotne trestalo veľmi prísne (pozri Nm 6). Je teda možno vidieť na príkladoch zo Sv. písma, že ľudia robili sľuby, už od najstarších čias (Gn 28, 20-22). Takisto ani Mojžiš sľuby nezrušuje, obmedzuje ich, ale aj zdôrazňuje ich posvätnú záväznosť. Najväčším sľubom bol práve nazireát (Nm 6, 1-21).

Sľub je dobrovoľné zaviazanie sa z lásky k Bohu darovať seba alebo niečo zo svojho (majetku), alebo zrieknuť sa dovolených vecí, napr. vína, sladkostí a pod.

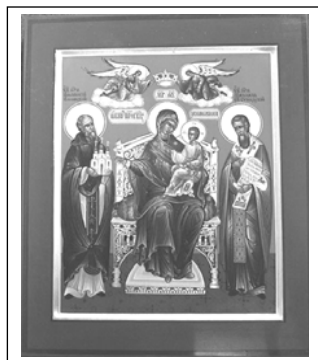
Sľub (votum) je daný Bohu. Vyplýva z neho „právny“ vzťah voči Bohu. Sľubovať niečo Bohu je úkonom latriaie a patrí to pod čnosť nábožnosti., i keď látka samotného sľubu je látkou iných čností, napríklad čistoty, spravodlivosti a pod. Sľub, ktorý človek učiní niektorému zo svätých nie je úkonom latriaie, ale iba úkonom duliae a nejedná sa, už o sľub ale o prisľúbenie. Sľub je daný Kristovi a Cirkvi. Silou milosti a v spoločenstve cirkvi prijímame nový záväzok voči Bohu. Z toho vyplýva, že Cirkev má právomoc nad rôznymi sľubmi svojich podriadených. V určitých prípadoch môže Cirkev z primeraných dôvodov dišpenzovať od daných sľubov a prisľúbení.

Podľa CCEO, CIC, KKC, Tondra, F.: Morálna Teológia I, Petro, M.: Morálna Teológia spracoval o. MB

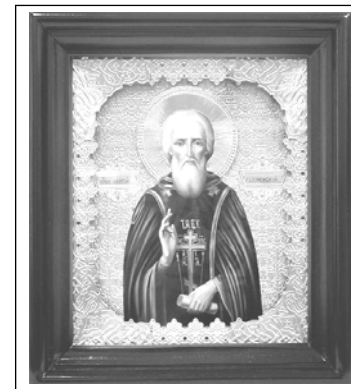
Svätý Teodózus Veľký (11. január)

Narodil sa v roku v roku 423 v malom mestečku Garis v Kapadócii, provincii Malej Ázie. Pochádzal z veľmi nábožnej rodiny, jeho rodičia sa volali Proeressij a Evlogia. Teodozios, túžiac po väčšej zbožnosti, odišiel od svojich príbuzných. Cestou sa zastavil na krátku chvíľu v Antiochii u Simeona Stĺpnika, ktorý mu povedal, čo ho čaká. Odtiaľ jeho kroky viedli do Jeruzalema. Tu sa rozhodoval alebo pre život pustovnícky, alebo v kláštore. Rozhodol sa ostať na hore Sion v spoločnosti a pod vedením nábožného mnícha starca Longina. V tomto kláštore prežil aj svoj noviciát.

V tom istom čase nábožná žena Glikera, vybudovala chrám zasvätený úcte Panne Márii, pri ceste, ktorá viedla do Jeruzalema. Poprosila teda starca Longina, aby poveril mladého

Teodózia správou tohto kláštora. No. Teodózios nemal chuť vrátiť sa medzi ľudí, no len z poslušnosti prijal správu nad kláštrom. Akonáhle zbadal, že mu ľudia preukazujú obdiv a úctu, utiekol do opustenej jaskyne na vrchole jednej hory, kde prežil viac ako 30 rokov sám v modlitbách, pôste a sebazaprení pustovníckym životom. Toto miesto sa volalo „Jaskyňa troch kráľov“, pretože v tejto jaskyni nocovali traja mudrci. No po určitom čase k nemu začali prichádzať ľudia, pútnici, túžiac po svätom živote a zostať u neho. On im to neodopieral, ale dovolil im zostať nanajvýš šesť- sedem dní.

Za základnú myšlienku svojho života pokladal myšlienku na smrť. Dokonca dal vykopať veľký hrob, ktorý mal slúžiť ako spoločný hrob pre všetkých rehoľníkov a zároveň každý deň hlásal pravdu: „Pamätaj, že zomrieš!“ a takýmto spôsobom pomáhal všetkým, aby sa cvičili v sebazapieraní a umŕtvovaní. Keď už mal Teodózios pri sebe dvanásť rehoľníkov, stalo sa im, že na veľkonočné sviatky nemali chleba ani múky na prosfory (obetný chlieb vo východných cirkvách). Aj keď mnohí rehoľníci strácali nádej, on ich povzbudzoval k vytrvalosti, trpezlivosti a dôvere voči Bohu. A skutočne, onedlho akýsi dobrodinec zaslal do kláštora pár vriec s múkou a rôzne potraviny.

Nakoľko sa do jaskyne nezместilo veľa ľudí, rozhodol sa postaviť kláštor. Aj tu sa prejavila bezhraničná dôvera k Bohu. Vložil teda do kadidelnice nezapálené uhlie a tymián. Prosil Pána, ak je to skutočne je jeho vôľa, nech sa uhlie zapáli. A stalo sa tak, na mieste Katizim, neďaleko Betlehema. Po dokončení stavby sa kláštor naplnil rehoľníkmi, kde sa riadili pravidlami Sv. Bazila Veľkého.

Dušou celej rehole bol svätý Teodózios, ktorý svojou horlivosťou a posluhovaním svojim bližným všetkých prevyšoval. S veľkou láskou navštevoval chorých a malomocných. Napájal ich, krmil, šatil, ošetroval rany a utešoval.

Jeruzalemský biskup Salustius ho vymenoval za predstaveného všetkých rehoľníkov v Palestíne.

V čase, keď sa svetská vláda snažila odpútať ľudí od Krista, svätý Teodózios horlivo obraňoval sväté veci. Postavil sa aj proti heretickým nápadom cisára Anastázia, ktorý bol nasiaknutý herézou monofizitov, ktorí pod vedením Euticha zvädzali národ a u Ježiša Krista popierali ľudskú prirodzenosť. Spomínaný cisár ho o nejaký čas poslal do vyhnanstva. Až po smrti cisára Anastázia, keď na jeho miesto zasadol Justín, ktorý bol katolík, sa mohol svätý Teodozios vrátiť z vyhnanstva.

Po návrate z vyhnanstva prežil svätec ešte jedenásť rokov svojho sebazapierajúceho života. Posledný rok prežil v ťažkej chorobe. Tesne pred svojou smrťou povolal k sebe všetkých bratov a rehoľníkov, kde im dal potrebné rady a predpovedal množstvo udalostí, ktoré sa neskôr stali po jeho smrti. Zomrel roku 529. Dožil sa úctyhodných 105 rokov života.

Podľa Čarný, M.: Život svätých spracoval o. MB